

ANKARA
YILDIRIM BEYAZIT
ÜNİVERSİTESİ

DAİMA DAHA İLERİ

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

DERS İZLENESİ

PSPA303 • İdare Hukuku • Zorunlu • AKTS 6

Kredi: 6 | Önkoşul Bilgisi: - | Hazırlanma Tarihi: Eylül 2026

Bilgiyi
Adalete,
Topluma,
Daha İyi Bir Geleceğe...

1 DERSİ VEREN

Dr. Öğr. Üyesi Gencer Karabekir KARAGENÇ

E-posta:
gencerkarabekirkaragenc@aybu.edu.tr

Öğrenci Görüşme Saatleri ve Yeri:
Salı, 12:00 | Ofis No: B369

2 DERSİN İÇERİĞİ

İdare hukuku dersinde, idarenin kuruluşu, görevleri, faaliyetleri ve bireylerle olan ilişkilerini düzenleyen temel ilke ve kurallar incelenmektedir. Ders kapsamında idare hukukunun özellikleri ve kaynakları; Türk idari teşkilatının genel yapısı; merkezden yönetim ve yerinden yönetim ilkeleri; kamu tüzel kişiliği; idarenin bütünlüğü, hiyerarşi ve idari vesayet; idari işlem, idari sözleşmeler; kamu hizmeti; kolluk faaliyetleri; kamu malları; kamu görevlileri; idarenin esali ve kolluk sorumluluğu ile idarenin demetlemesine ilişkin temel ve esaslar ele alınmaktadır. Bu çerçevede öğrencilerin, idarenin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin hukuki rejimi kavramaları, idari faaliyetleri temel idare hukuku ilkeleri ışığında değerlendirebilmeleri ve somut hukuki uyumazlıklarda ilgili kavram ve kuralları uygulayabilmeleri amaçlanmaktadır.

3 DERSİN AMACI

Bu dersin amacı, öğrencilerin idare hukukunun temel kavram, ilke ve kurumlarını kavramalarını; Türk idari teşkilatının yapısını ve idarenin faaliyetlerine ilişkin hukuki rejimi öğrenmelerini sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin idari işlem, idari sözleşme, kamu hizmeti, kolluk, kamu malları, kamu görevlileri ve idarenin sorumluluğu gibi temel konuları hukuki bir perspektifle değerlendirebilmeleri; idarenin faaliyetlerini hukuka bağlılık ilkesi çerçevesinde analiz edebilmeleri ve somut olaylarda idare hukuku kurallarını uygulayabilme becerisi kazanmaları amaçlanmaktadır.

4 DERS KİTABI / KAYNAKLAR

- Akılmaz, Bahtiyar – Sezginer, Murat – Kaya, Cemil, Türk İdare Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ali Dursun Ulusoy, Türk İdare Hukuku, Yetkin Yayınları.
- Atay, Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Gözübüyük, A. Şeref – Tan, Turgut, İdare Hukuku, Cilt I: Genel Esaslar, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Sancakdar, Oğuz vd., İdare Hukuku Pratik Çalışma Kitabı.
- Yıldırım, Turan – Yasin, Melikşah – Kaman, Nur – Özdemir, H. Eyüp – Üstün, Gül – Okay Tekinsoy, Özge, İdare Hukuku, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Metin Günday, İdare Hukuku, Ankara, İmaj Yayınevi.
- Kemal Gözler ve Gürsel Kaplan, İdare Hukuku Dersleri, Ekin Yayınevi.

5 ÖĞRETİM YÖNTEMİ VE TEKNİKLERİ

- Anlatım
- Soru-cevap
- Tartışma
- Örnek olay (vaka) analizi
- Mevzuat incelemesi
- Yargı kararlarının değerlendirilmesi
- Problem çözme yöntemleri

6 DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARI (DÖÇ)

- İdare hukukunun temel kavramlarını ve kamu yönetimi içindeki yerini açıklar.
- Merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşlarının hukuki statüsünü analiz eder.
- İdari işlem, idari eylem ve idari sözleşme kavramlarını açıklar.
- Kamu görevlilerinin hukuki statüsünü, hak ve yükümlülüklerini değerlendirir.
- İdarenin sorumluluğunu ve idari yargının denetim mekanizmalarını Danıştay içtihatları ışığında analiz eder.
- Güncel idare hukuku sorunlarını mevzuat, içtihat ve ekseninde değerlendirerek hukuki çözüm önerileri geliştirir.

7 PROGRAM ÇIKTILARI (PÇ)

P01	Siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve kentleşme-çevre alanlarının temel kavramlarını, teorilerini ve yaklaşımlarını tanımlar ve yorumlar.
P02	Başlıca siyasal ideolojilerin ve din, kimlik, milliyetçilik ve etnisite gibi toplumsal farklılık olgularının düşünsel temellerini karşılaştırır; bunların siyasete ve topluma yansımalarını analiz eder.
P03	Türk siyasal hayatının, devlet-toplum ilişkilerinin ve Türkiye'nin idari-anayasal yapısının tarihsel gelişimini analiz eder.
P04	Toplumlar ve devletler arasındaki ilişkilerin dünya tarihi bağlamında analiz eder; ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerdeki güncel gelişmeleri teorik bir temelde değerlendirir.
P05	Ekonomi ve kamu maliyesinin temel kavram ve ilkelerini tanımlar; maliye ve ekonomi politikaları ile siyasal-idari kararlar arasındaki ilişkiyi açıklar.
P06	Kamu hukuku ve özel hukuk mevzuatını yorumlar; mevzuat değişikliklerini idari uygulama süreçlerine aktarır.
P07	Veri toplamak, verileri analiz etmek ve siyasal-idari olgulara ilişkin bilimsel çıkarımlar yapmak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerini kullanır.
P08	Kentleşme ve çevre sorunlarını yerel, ulusal ve küresel ölçeklerde değerlendirir ve bu sorunlara yönelik politika önerileri geliştirir.
P09	Kamu, özel ve sivil toplum sektörlerindeki mesleki rolleri ve istihdam alanlarını tanımlar; edindiği bilgileri mesleki, bilimsel ve etik sorumluluk bilinciyle bu alanlarda uygular.

8 DERSİN ALAN ÖĞRETİMİNE KATKISI

İdare Hukuku dersi, öğrencilerin kamu yönetimi ve hukuk alanındaki temel kavram ve kurumları hukuki boyutlarıyla kavramalarına katkı sağlar. Ders, idarenin kuruluşu, işleyişi, faaliyetleri ve sorumluluğuna ilişkin hukuki çerçevenin öğrenilmesini sağlayarak öğrencilerin kamu gücünün kullanımı ile bireylerin hak ve özgürlükleri arasındaki ilişkiyi analiz edebilme becerilerini geliştirir. Ayrıca öğrencilerin idari işlem, kamu hizmeti, kolluk, kamu görevlileri ve idarenin sorumluluğu gibi temel alanlarda hukuki değerlendirme yapabilmelerine; mevzuata, yargı kararlarına ve somut idari uygulamaları yorumlayabilmelerine katkıda bulunur. Bu yönüyle ders, öğrencilerin kamu yönetimi alanındaki kuramsal ve işlevsel süreçleri hukuka devleti, hukuka bağlı idare ve kamu yaran ilkeleri çerçevesinde değerlendirebilmeleri için gerekli teorik ve analitik altyapıyı destekler.

9 ÖÇ – PÇ KATKI MATRİSİ

ÖÇ	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8
Ö1	5	1	3	1	1	5	1	1
Ö2	5	1	5	2	1	5	2	4
Ö3	5	1	4	1	1	5	2	1
Ö4	4	2	4	1	1	5	2	1
Ö5	4	2	4	2	1	5	5	1
Ö6	4	3	4	3	1	5	6	2

“Hukukun
Üstünlüğü,
Daha Adil
Bir Yarın.”

10 15 HAFTALIK DERS PLANI VE OKUMA MATERYALLERİ

Toni ile Uygulama Anasızında, Daha İyi Bir Kamu Yönetimi...

Hafta	Konu	Okuma Materyalleri
1	Giriş: İdare Hukuku Ders Tanıtımı	-
2	İdare Hukukunun Özellikleri	Kemal Gözler – Gürsel Kaplan, İdare Hukuku Dersleri – idare hukukunun tanımı, özellikleri, kaynakları ve uygulama alanına ilişkin bölümler.
3	İdari Teşkilat – Merkezden Yönetim Kuruluşları – Başkent ve Taşra Teşkilatı	Ali D. Ulusoy, Türk İdare Hukuku – idari teşkilata hakim olan ilkeler, merkezden yönetim, devlet tüzel kişiliği, başkent teşkilatı ve merkezi idarenin taşra teşkilatına ilişkin bölümler.
4	İdari Teşkilat – Yerinden Yönetim Kuruluşları – Yer Bakımından Yerinden Yönetim Kuruluşları	Kemal Gözler, Mahalli İdareler Hukuku – yerinden yönetim ilkesi, mahalli idare kavramı, il özel idaresi, belediye, büyükşehir belediyesi ve köy idaresine ilişkin bölümler.
5	İdari Teşkilat – Yerinden Yönetim Kuruluşları – Hizmet Bakımından Yerinden Yönetim Kuruluşları	Turan Yıldırım vd., İdare Hukuku – kamu kurumları ve hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşlarına ilişkin bölümler.
6	İdari İşlem Teorisi – İdari İşlemlerin Sınıflandırılması – İdari İşlemin Unsurları – İdari İşlemlerin Sona Ermesi – İdari Sözleşmeler	A. Şeref Gözübüyük – Turgut Tan, İdare Hukuku, Cilt I: Genel Esaslar – idari işlemlerin hukuki rejimi, sınıflandırılması, kaldırılması, geri alınması ve sona ermesine ilişkin bölümler.
7	Ara Tekrar – Sınav Pratiği	
8	AİRA SINAV	
9	Kolluk – Kamu Düzeninin Unsurları – Kolluk Sınıflandırmaları	İlhan Otay, Günlükte Yönetim – idari kolluk, kamu düzeni, kamu gücü kullanımı ve temel hak ve özgürlüklerin idari faaliyetler karşısında korunmasına ilişkin bölümler.
10	Kamu Hizmeti – İlkeleri – Görünümüne Unsulleri	Osar Karahanogulları, Kamu Hizmeti: Kavram ve Hukuksal Rejim – kamu hizmeti kavramı, kamu hizmetinin ilkeleri ve görünümlerine unsullerine ilişkin bölümler.
11	Kamu Mali – Sınıflandırma – Kararlaşma – İdarenin Diğer Mal Edinme Yöntemleri	Halil Kalabaklı, İdare Hukuku Dersleri, Cilt II – kamu malları, kamu mallarının sınıflandırılması, kamulaştırma ve idarenin diğer mal edinme yöntemlerine ilişkin bölümler.
12	Kamu Görevlileri – İstihdam Usulleri – İstisnai Memur Kavramı	Akılmaz – Sezginer – Kaya, Türk İdare Hukuku, kamu görevlileri ve kamu personelinin istihdam biçimlerine ilişkin bölümler.
13	Kamu Görevlileri – 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu – özellikleri m. 3, 4, 48, 59 vd., 16 vd. ve 124–135.
14	İdarenin Mali Sorumluluğu	Ender Ethem Atay – Hasan Odabaşı, Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları – hizmet kusuru, kusursuz sorumluluk, risk ilkesi, kamu külfetleri karşısında eşitlik ve tazminat sorumluluğuna ilişkin bölümler.
15	Genel Tekrar ve Sınav Pratiği	-

11 DERSİN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Değerlendirme Türü	Sayısı	Katkı Oranı
Ara Sınav	1	% 30
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	% 70
Toplam		%100

12 ENGELLİLİK POLİTİKASI

Bu derste performansınızı etkileyebilecek belirlenmiş bir engel durumunuz (örneğin görme, işitme veya fiziksel engel vb.) bulunuyorsa, dersin tüm gerekliliklerini yerine getirmede fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla gerekli maddi düzenlemelerin (uygun koşulların sağlanması vb.) yapılabilmesi için Engellilik AYGÜ ile iletişime geçmeniz önerilir. Ayrıca Siyasal Bilgiler Fakültesindeki ilgili yetkili birimle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. konulardaki ihtiyaçlarınızın karşılanabilmesi için gereksinimleriniz mümkün olan en kısa sürede dersin öğretim elemanına bildirmeniz gerekmektedir.

13 YAPAY ZEKÂ (YZ) ARAÇLARI KULLANIM POLİTİKASI

Bu derste üretken yapay zekâ araçları, karar destek mekanizması olarak öğrencinin öğrenme sürecini destekleyen yardımcı araçlar olarak ve akademik dürüstlük ilkelerine uygun biçimde kullanılmamıdır. Yapay zekâ araçlarından ders gerekliliklerinin anlaşılması, kavramların açıklığa kavuşturulması, araştırma sonuçlarının geliştirilmesi ve fikir üretme süreçlerinde ilave olarak yararlanılabilir. Bununla birlikte, yapay zekâ tarafından oluşturulan metinlerin doğrudan ve öğrencinin özgün katkısı olmaksızın akademik çalışma olarak sunulması kabul edilmez. Yapay zekâ desteğiyle elde edilen içeriklerin öğrenci tarafından değerlendirilmesi, doğruluğunun kontrol edilmesi, yeniden işlenmesi ve gerekli hallerde kullanmanın açıkça belirtilmesi beklenir. Yapay zekâ, öğrencinin düşünme ve üretme sürecinin yerine geçen değil, bu süreci destekleyen bir araç olarak kullanılmalıdır.